

Till
Regionstyrelsen för svar
Regionfullmäktige för kännedom

Granskning av införandet av e-hälsa i hälso- och sjukvården

Mot bakgrund av den skjuts digitaliseringen fått under 2020 och att det strategiska arbetet med digitalisering är avgörande för den fortsatta utvecklingen har revisorerna beslutat att granska området. Granskningen syftar till att bedöma om regionstyrelsen säkerställt ett ändamålsenligt strategiskt arbete med införande av e-hälsa i sjukvården samt om arbetet sker med tillräcklig intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att regionstyrelsen i allt väsentligt har säkerställt ett ändamålsenligt strategiskt arbete med införande av e-hälsa i sjukvården samt om arbetet sker med tillräcklig intern kontroll.

Den samlade bedömningen grundar sig på bedömningen av respektive revisionsfråga.

Revisionsfråga	Bedömning
1. Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?	Uppfylld
2. Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?	Delvis uppfylld
3. Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?	Delvis uppfylld
4. Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?	Uppfylld
5. Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?	Uppfylld

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Tydliggör utgångsläge och målvärden för nyttoeffekterna (frigjord tid och ekonomisk nytta) som anges i digitaliseringsstrategin.
- Säkerställ att handlingsplan för digitalisering genomförs samt revideras årligen och beakta då förändrade förutsättningar, omvärldsfaktorer och nya möjligheter.

Iakttagelser i sin helhet framgår i bifogad rapport som har godkänts vid revisorernas sammanträde 2021-09-10. Revisorerna översänder rapporten till regionstyrelsen och önskar svar senast 2021-11-24.

FÖR REGIONENS REVISORER

Hans Strandlund
Ordförande

Elisabeth Löf
Revisor

Granskning av införandet av e-hälsa i hälso- och sjukvården

Region Västmanland

September 2021

Marie Lindblad, certifierad kommunal revisor

Sofia Bengtsson

Henrik Schildt

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Inledande iakttagelser	5
Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?	5
Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?	6
Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?	7
Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?	9
Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?	11
Revisionell bedömning	13
Bedömningar mot revisionsfrågor	13
Rekommendationer	13
Bilagor	14
Bilaga 1: Insamlade dokument och intervjupersoner	14

Sammanfattning

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att regionstyrelsen i **allt väsentligt** har säkerställt ett ändamålsenligt strategiskt arbete med införande av e-hälsa i sjukvården samt om arbetet sker med tillräcklig intern kontroll.

Den samlade bedömningen grundar sig på bedömningen av respektive revisionsfråga.

Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?

Bedömning: Uppfylld

Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?

Bedömning: Delvis uppfylld

Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?

Bedömning: Delvis uppfylld

Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?

Bedömning: Uppfylld

Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?

Bedömning: Uppfylld

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Tydliggör utgångsläge och målvärden för nyttoeffekterna (frigjord tid och ekonomisk nytta) som anges i digitaliseringsstrategin.
- Säkerställ att handlingsplan för digitalisering genomförs samt revideras årligen och beakta då förändrade förutsättningar, omvärldsfaktorer och nya möjligheter.

Inledning

Bakgrund

Under 2019 genomförde revisorerna en granskning med syftet att bedöma om styrningen och uppföljningen av digitaliseringen inom regionen var ändamålsenlig utifrån digitaliseringsstrategins målsättning. Granskningen visade bland annat att det operativa ansvaret för digitalisering var tydliggjort men att det inte fanns någon nedbrytning av digitaliseringsstrategin för att kunna genomföra en strukturerad uppföljning. Återrapporteringen till regionstyrelsen var bristfällig och resultaten från genomförda uppföljningar användes inte systematiskt i styrningen och förbättringsarbetet.

Digitaliseringen inom hälso- och sjukvården har under år 2020 fått en rejäl skjuts framåt på grund av pandemin. Exempel på detta är bland annat ett kraftigt ökat antal digitala vårdmöten samt start av den digitala rådgivningsmottagningen.

Under 2020 hade regionstyrelsen i uppdrag att säkerställa att regionens nuvarande handlingsplan för digitalisering verkställdes och följdes upp, och att förslag till nytt styrdokument för perioden 2021–2024 togs fram.

I regionplan 2021-2023 ges regionstyrelsen återigen i uppdrag att säkerställa att förslag till nytt styrdokument för regionens digitalisering tas fram för perioden 2021-2024. Inom målområdet En effektiv verksamhet med god kvalitet tydliggörs, avseende begreppet tillgänglighet, att regionen genomför en stor satsning på digital teknik och infrastruktur för att utveckla sina tjänster, och samtidigt möta befolkningens behov och efterfrågan på digitala lösningar. Digitaliseringstakten ska även fortsättningsvis vara hög med fokus på effekthemtagning och mot arbetssätt som stöds av säkra och ändamålsenliga IT-system. Digitaliseringen ska ge goda förutsättningar att tillhandahålla god och nära vård med hög tillgänglighet och god kontinuitet. När nya arbetssätt ska utformas är det viktigt att använda sig av digital teknik där det är möjligt och lämpligt. Syftet med digitaliseringen är både att förbättra tillgängligheten och effektivisera processer och tjänster. Det är angeläget att befintliga lösningar som arbetats fram används.

Digitaliseringen följs genom Region Västmanlands styrdokument för digitalisering, vilka tydliggör den digitala utvecklingen.

Mot bakgrund av den skjuts digitaliseringen fått under 2020 och att det strategiska arbetet med digitalisering är avgörande för den fortsatta utvecklingen har revisorerna beslutat att granska området.

Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att bedöma om regionstyrelsen säkerställt ett ändamålsenligt strategiskt arbete med införande av e-hälsa i sjukvården samt om arbetet sker med tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfrågor:

1. Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?
2. Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?
3. Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?
4. Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?
5. Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?

Revisionskriterier

- Kommunallag 6:6
- Gällande digitaliseringsstrategi
- Regionplan 2021-2023
- Regionstyrelsens reglemente

Metod och avgränsning

Granskningen har genomförts genom granskning av styrdokument, dokumenterade uppföljningar och protokoll med mera som berör området, se bilaga 1 för en sammanställning av granskade dokument. Kartläggning har genomförts av regionens organisering av strategiskt arbete med införande av e-hälsa. Granskningen har avgränsats till området e-hälsa inom regionen och revisionsobjektet regionstyrelsen.

Intervjuer har genomförts med ett urval av tjänstepersoner och förtroendevalda i regionen. Dessa har bland annat omfattat direktörer, medarbetare inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen och förvaltningen för digitaliseringsstöd samt företrädare för regionstyrelsen och dess utskott för folkhälsa och sjukvård. Totalt har 9 intervjuer genomförts, se bilaga 1 för en sammanställning av samtliga intervjupersoner. Samtliga intervjuade har haft möjlighet att sakgranska ett utkast av rapporten.

Vid granskningens genomförande har regionens företrädare påtalat att regionen allt mer använder begreppet verksamhetsutveckling med stöd av digital teknik snarare än begreppet e-hälsa. Vi har i granskningen dock använt oss av begreppet e-hälsa då detta är ett vedertaget begrepp som används exempelvis i den nationella Vision e-hälsa 2025.

Iakttagelser och bedömningar

Inledande iakttagelser

Av *Reglemente för regionstyrelsen 2018-2022* följer att regionstyrelsen är regionens ledande politiska förvaltningsorgan och har det övergripande ansvaret för regionens utveckling och ekonomiska ställning. Regionstyrelsen ansvarar för att verksamheten inom styrelsens ansvarsområde bedrivs i enlighet med de uppdrag och riktlinjer som fullmäktige och/eller regionstyrelsen har bestämt, såväl som de föreskrifter som kan finnas i lag eller annan författning. Regionstyrelsen är tillika hälso- och sjukvårdsnämnd och utövar den övergripande planeringen och ledningen av hälso- och sjukvården.

Av reglementet framgår att regionstyrelsen utser ett utskott för folkhälsa och sjukvård. Inför beredning i arbetsutskottet har utskottet bland annat till uppgift att "följa regionens arbete med nationella överenskommelser och riktlinjer samt e-hälsoutvecklingen".

1. Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?

Iakttagelser

I Regionplan 2021-2023 har följande uppdrag fastställts för regionstyrelsen: "Under 2021 ska regionstyrelsen säkerställa, att förslag till nytt styrdokument för regionens digitalisering tas fram för perioden 2021-2024." Den 30 mars 2021 § 66 beslutade regionstyrelsen att godkänna förslag till digitaliseringsstrategi 2021-2024 för Region Västmanland.

Den nya digitaliseringsstrategins syfte omfattar att digitaliseringen ska drivas med fokus på att stödja realiseringen av verksamhetens mål. Strategin ska stödja fyra av regionens strategiska mål, för att uppnå detta har två nyttoeffekter fastställts; Frigjord tid samt Ekonomisk nytta. Vidare har fyra framgångsfaktorer specificerats som särskilt avgörande för digitaliseringen. Dessa omfattar bland annat *Aktivt ägarskap för digitaliseringen* samt *Organisationen ska ha en hög digital kompetens*. Flera intervjuade beskriver att den nya digitaliseringsstrategin skiljer sig mot den tidigare främst genom dess tydliga fokus på effekthemtagning och resultat. Detta beskrivs som ett naturligt steg framåt i regionens arbete, då den tidigare strategin uppges ha lagt grunden för en förbättrad kultur och en tydligare styrning inom området.

Av digitaliseringsstrategin 2021-2024 följer att den ska realiseras med hjälp av en handlingsplan. Vid tillfället för granskningen är handlingsplanen under framtagande och ett första utkast har behandlats i koncernledningen. Vid intervjuer framkommer att det ännu inte är bestämt om handlingsplanen, likt strategin, ska beslutas av regionstyrelsen eller inte. Det är en regiongemensam handlingsplan som ska tas fram. I sakgranskningen framkommer att beslut om handlingsplan kommer att tas på regionstyrelsen den 7 september. Av intervjuer följer även att det ännu inte är klart vilken period som handlingsplanen ska omfatta. Intervjuade förtroendevalda förmedlar en bild

av att handlingsplanen ska omfatta samma period som digitaliseringsstrategin, medan tjänstepersoner menar att handlingsplanen ska vara giltig 2021-2022 och att en revidering görs inför resterande period. Vi konstaterar att det i digitaliseringsstrategin 2021-2024 anges att handlingsplanen revideras årligen av koncernledningen. Vid sakgranskningen framkommer att handlingsplaner i Region Västmanland har ett revisionsintervall om två år som standard.

Uppdraget att arbeta fram handlingsplanen ligger på förvaltningen för digitaliseringsstöd. I arbetet involveras däremot samtliga förvaltningar och i intervjuer beskrivs att pandemin till viss del försvårat arbetet eftersom regionens verksamheter är hårt belastade.

Bedömning

Revisionsfråga 1: Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?

Bedömning: Uppfylld

Vi grundar bedömningen på att regionstyrelsen har beslutat om en ny digitaliseringsstrategi för perioden 2021-2023. Strategin är styrande för den verksamhetsutveckling som sker med hjälp av digital teknik. Detta inkluderar området området e-hälsa.

En regionövergripande handlingsplan för digitaliseringsstrategin är under framtagande och ska fastställas efter sommaren 2021. Därmed kommer handlingsplanen finnas på plats först den senare delen av 2021. Vi har i granskningen inte identifierat något som tyder på att avsaknaden av handlingsplan under ett drygt halvår påverkat takten i verksamhetsutvecklingen.

2. Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?

Iakttagelser

Målen i digitaliseringsstrategin 2018-2020 var att digitaliseringsarbetet under perioden inriktas på att effektivisera för invånare och medarbetare på två sätt: 1) Öka tillgängligheten, 2) Tillgång till rätt information, i rätt tid, på rätt plats, samt minskad administrativ tid inom regionens verksamheter. I den tidigare digitaliseringsstrategin 2018-2020 anges att dess handlingsplan ska revideras årligen. Enligt uppgift från intervju är detta dock en felskrivning. Handlingsplanen omfattade likt strategin hela perioden 2018-2020 och var regiongemensam.

Digitaliseringsstrategins handlingsplan 2018-2020 beskriver de strategiska områdena som Region Västmanland ska arbeta utifrån för en ökad digitalisering tillsammans med de mätbara effekter som arbetet förväntas medföra inom de två inriktningsområdena ökad tillgänglighet samt minskad administration. Som exempel anges att digitalt vårdmöte ska erbjudas på alla vårdcentraler (2018-2019). Införande av

internetbehandling ska ske inom lämpliga områden (2018-2020), en pilot av Mobil journal/Cosmic Nova¹ ska genomföras (2018) och digital kallelser ska införas (2019).

Den 27 april 2021 presenterade förvaltningsdirektör för förvaltningen för digitaliseringsstöd en uppföljning av den digitala handlingsplanen 2018-2020 för regionstyrelsen. Av presentationsmaterialet framgår att uppföljningen omfattade en redogörelse av insatser och aktiviteter som genomförts kopplade till de fem strategiska områdena. Digitalt vårdmöte har införts på alla vårdcentraler och internetbehandling har lanserats. Digitala kallelser har inte genomförts inom utsatt tid utan planeras genomföras under 2021. Utifrån covid-19 pandemin har ett antal aktiviteter och digitala initiativ prioriterats utöver ursprunglig handlingsplan, exempelvis läsbehörighet för kommunerna till regionen journalsystem samt robotisering av vaccinationsregistrering.

Utvärderingen uppges ha sammanställts av medarbetare på förvaltningen för digitaliseringsstöd och bygger även på tidigare återsrapporteringar till regionstyrelsen. Förvaltningen får löpande information från verksamheterna om status på pågående utvecklingsprojekt i de så kallade objektfamiljerna och på portföljutsnittet (se revisionsfråga 4). Någon sammanställd uppföljning uppges inte ha gjorts av digitaliseringsstrategin utan endast av handlingsplanen.

I regionens årsredovisning 2020 anges att arbetet med digitalisering har fortgått utifrån tidigare beslutad handlingsplan i avvaktan på beslut kring ersättande strategi för digitalisering. Årsredovisningen beskriver även olika uppdrag och projekt rörande digitalisering som genomförts och hur väl olika indikatorer har uppnåtts, exempelvis nyttjande av e-tjänster i form av andel anslutna till 1177.

Bedömning

Revisionsfråga 2: Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?

Bedömning: Delvis uppfylld

Vi grundar bedömningen på att en samlad uppföljning av handlingsplanen för digitaliseringsstrategin 2018-2020 har presenterats för regionstyrelsen under våren 2021. I uppföljningen framgår tydligt vilka planerade aktiviteter som genomförts. För försenade projekt anges en ny tidplan. Någon utvärdering har däremot inte gjorts av själva digitaliseringsstrategin och dess två mål.

¹ Comic Nova innebär att tillämpliga delar av den elektroniska journalen blir tillgänglig via surfplatta

3. Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?

lakttagelser

I handlingsplanen till den tidigare digitaliseringsstrategin 2018-2020 finns ett stort antal konkreta aktiviteter och mål som skulle genomföras fram till år 2020. Flera av dessa berör området e-hälsa.

I Digitaliseringsstrategin 2021-2024 anges att den digitalisering som genomförs i regionen ska stödja ett eller flera av de strategiska målen Ökad tillgänglighet, Ökad resurseffektivitet, Ökad kvalitet samt Ökad förmåga till insikter, analys och kunskapsbildning. Två nyttoeffekter ska mätas och följas upp: frigjord tid samt ekonomisk nytta. För varje strategiskt mål beskrivs kort på vilket sätt digitaliseringen ska bidra till att målet uppnås. Digitaliseringsstrategins mål anges bygga på regionplanens intentioner.

Av regionplan 2021 följer att tillgänglighet är ett av de prioriterade områdena inom hälso- och sjukvården för målområdet "En effektiv verksamhet med god kvalitet". För området beskrivs hur regionen ska arbeta med digitaliseringen för att utvecklas. I regionplan 2021 ges uppdraget om att regionstyrelsen ska säkerställa framtagandet av nytt styrdokument för digitalisering (se revisionsfråga 1) samt att säkerställa att arbetet med förflyttning mot en nära vård framskrider och konkretiseras.

Regionstyrelsen har fastställt förvaltningsplaner 2021-2023 i vilka mål och uppdrag från fullmäktige samt styrelse/nämnd bryts ned till förvaltningsnivå. För hälso- och sjukvårdsförvaltningen finns indikatorn "Nyttjande av e-tjänster/antal anslutna invånare: 80 procent 2021". För förvaltningen för digitaliseringsstöd finns inga specifika indikatorer som berör området, men av förvaltningsplanen framgår att ett nytt styrdokument för regionens digitalisering ska tas fram samt att samverkan inom utbyggnad av bredband och digitala tjänster ska ske.

Regionstyrelsen har gett både hälso- och sjukvårdsförvaltningen och förvaltningen för digitaliseringsstöd uppdraget "Digitalisering/automatisering i/av processer och tjänster". Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har i sin förvaltningsplan angett tidplan och ansvar för uppdraget, men några mer konkreta aktiviteter för att genomföra uppdragen anges inte. Förvaltningen för digitaliseringsstöd har specificerat att uppdraget från regionstyrelsen ska genomföras genom att beslutad handlingsplan för digitalisering realiseras.

I intervjuer framkommer att det till viss del finns en delad bild av huruvida digitaliseringsstrategin och handlingsplanen ska brytas ned i förvaltningsplanerna eller inte. Samtliga intervjuade framför dock att strategin och den kommande handlingsplanen är styrande oavsett om nedbrytning sker i förvaltningsplanerna eller ej. I förvaltningsplanerna för 2021-2023 finns inte aktiviteter och utvecklingsprojekt specificerade inom området.

Bedömning

Revisionsfråga 3: Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?

Bedömning: Delvis uppfylld

Regionstyrelsen har gett både hälso- och sjukvårdsförvaltningen och förvaltningen för digitaliseringsstöd uppdrag som omfattar digitalisering av processer och tjänster. Vi bedömer att regionstyrelsen till viss del har konkretiserat målen för e-hälsa genom att besluta om digitaliseringsstrategin och tillse att en handlingsplan tas fram. Vi ser dock behov av att tydliggöra utgångsläge och målvärden för angivna nyttoeffekter. På så sätt möjliggörs för en uppföljning av nådda effekter.

Vi konstaterar att det i förvaltningsplaner för 2021-2023 inte specificeras vilka aktiviteter och utvecklingsprojekt som ska genomföras inom området, men att detta tidigare styrts och framöver förväntas styras genom handlingsplanen tillhörande digitaliseringsstrategin.

4. Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?

Iakttagelser

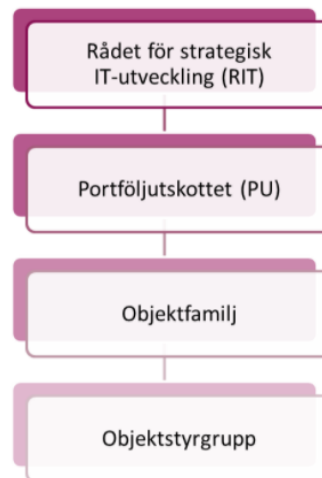
Roller och ansvar

Av intervjuer framgår att förvaltningen för digitaliseringsstöd har det övergripande ansvaret för framtagandet av digitaliseringsstrategin och uppföljning av dess handlingsplan. Förvaltningens grunduppdrag omfattar bland annat att vara drivande i den strategiska utvecklingen med stöd av IT och digitalisering samt att stödja regionens verksamheter i dess verksamhetsutveckling med hjälp av digital teknik och tjänster. Av organisationsschema för förvaltningen framgår att det finns funktioner med specifikt ansvar för bland annat elektronisk journal och e-tjänster.

Inom hälso- och sjukvårdsförvaltningen finns enheten för vårdigitalisering som leds av en medicinsk digitaliseringschef. Enheten ingår i planerings- och utvecklingsstaben inom förvaltningen, staben uppges ha det övergripande ansvaret för utvecklingen av verksamheten. Av intervjuer framgår att enheten för vårdigitalisering bland annat arbetar med projektet digitala kallelser.

Regionen har en styrmodell för strategisk IT-utveckling som beskrivs av intervjuade och som dokumenterats i en presentation över regionens så kallade Förvaltningsobjektsarkitektur (FOA). Presentationen är odaterad. Bilden nedan illustrerar styrmodellens struktur vad gäller prioritering.

Bild: Beskrivning av styrmodellen för strategisk IT-utveckling, Region Västmanland. Källa: Presentation Förvaltningsobjektsarkitektur (odaterad) erhållen 2021-05-19.

Prioritering av aktiviteter och utvecklingsprojekt sker i första hand i respektive förvaltningsobjekt, exempelvis objektet Elektronisk journal, med dess tillhörande styrgrupp. Respektive objektsstyrgrupp prioriterar och planerar inom ramen för beslutad systemförvaltningsplan. Samtliga förvaltningsobjekt delas in i objektfamiljer och i nästa skede sker prioritering i objektfamiljstyrgruppen. Beslut om nya objekt samt beslut om vidareutveckling inom objektförvaltning och utvecklingsprojekt sker därefter i det så kallade portföljutsnittet. Intervjuade framhåller vikten av att alla initiativ följer denna process för att säkerställa dess relevans och rätt prioritering. Det är endast de mer omfattande initiativen som går hela vägen upp till beslut i portföljutsnittet, ofta kan prioritering ske i ett tidigare skede.

Portföljutsnittet leds av ekonomidirektör och medlemmarna omfattar bland annat representanter från förvaltningarna samt ordförande från objektfamiljstyrgrupperna. Portföljutsnittet kan finansiera vidareutveckling inom objektförvaltning och utvecklingsprojekt. Av intervjuer följer att finansieringen sker genom en utvecklingspott om 36 mnkr samt i förekommande fall genom vissa riktade statsbidrag. Intervjuade tjänstepersoner framhåller vikten av att utsnittet kan fördela medel för att stötta införandet i verksamheten, men att verksamheten själv står för kostnaderna för drift. Flera intervjuade lyfter att även om ett initiativ inte tilldelas medel i portföljutsnittet kan det fortfarande bedömas vara prioriterat och verksamheten kan bli stöttad i införandet av förvaltningen för digitaliseringsstöd. För de projekt som portföljutsnittet beslutat ska genomföras hålls veckovisa avstämningsmöten.

Rådet för strategisk IT-utveckling är ett beredande organ inför politiska beslut avseende utveckling av IT-stöd samt beslutande organ avseende bland annat strategisk inriktning och övergripande mål inom e-tjänsteutveckling. Rådet leds av regiondirektören.

Vid majoriteten av intervjuerna beskrivs styrmodellen som välfungerande. Intervjuade uppfattar att styrmodellen lett till en bättre struktur och större tydlighet för

verksamheterna. I presentationen beskrivs roller och ansvar inom modellen. Det har skett att verksamheter på egen hand finansierat och drivit ett projekt efter ett icke-godkännande i portföljutsnittet, men detta uppges inte vara vanligt förekommande.

Samverkan

I intervjuer beskrivs samverkan avseende det strategiska arbetet med e-hälsa ske utifrån tre nivåer.

- Den nationella samverkan anges huvudsakligen ske i kundgruppen för Cosmic samt med SKR och Inera.
- En annan viktig samverkan är den som sker med kommunerna inom ramen för införandet av Nära vård.
- Slutligen lyfts den ovan beskrivna styrmodellen för strategisk IT-utveckling med dess olika grupperingar som den främsta formen för samverkan inom regionen.

Bedömning

Revisionsfråga 4: Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?

Bedömning: Uppfylld

Vi grundar bedömningen på att det finns en inarbetad styrmodell för strategisk IT-utveckling i vilken roller, ansvar samt beslut och prioritering av utvecklingsprojekt har fastställts och dokumenterats. Vi bedömer att styrmodellen skapar goda förutsättningar för regionen att arbeta strategiskt med införandet av e-hälsa i hälso- och sjukvården. Styrmodellen har också bidragit till att det finns en systematiserad samverkan i regionen inom området.

5. Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?

Iakttagelser

Genomgång av regionstyrelsens protokoll mellan april 2020 - april 2021 visar att regionstyrelsen regelbundet följt upp regionens arbete som berör e-hälsa genom muntliga informationer från förvaltningarna. Exempelvis har information getts om den digitala rådgivningsmottagningen, lägesrapporter avseende arbetet med digital handlingsplan samt arbetet med Cosmic. Som tidigare nämnt har regionstyrelsen även fått del av en samlad uppföljning av handlingsplanen för digitalisering. Av regionstyrelsens protokoll framgår även att styrelsen aktivt diskuterat flera informationer som gällt digitala utvecklingsprojekt inom hälso- och sjukvården.

Intervjuade tjänstepersoner beskriver att den nya handlingsplanen planeras följas upp på liknande sätt som tidigare, det vill säga regelbundet genom informationsärenden. I digitaliseringsstrategin framgår att den följs upp inom ordinarie styrmodell. Enligt

regionens ordinarie styrmodell följer regionstyrelsen även upp förvaltningarnas arbete med mål och uppdrag genom delårsrapporter och årsredovisning.

Regionstyrelsens utskott för folkhälsa och sjukvård har under perioden april 2020 - april 2021 fått en information om digitala vårdmöten. Intervjuad tjänsteperson med specifikt ansvar för utskottet beskriver att ärendena följer ett årshjul som tas fram i samråd med ordförande. Under 2021 baseras de fördjupade informationerna på uppdragen i regionplanen. Under coronapandemin uppges att mycket av utskottets fokus riktats på självbokning i 1177 inom området e-hälsa, vilket verksamheten har gett information om.

Vid intervjuer framkommer att regionrådet med specifikt ansvar för utbildnings- och digitaliseringsfrågor har regelbundna avstämningar med förvaltningsdirektör för förvaltningen för digitaliseringsstöd och får på så sätt än mer fördjupad uppföljning i frågor som rör digitaliseringsstrategin och dess handlingsplan samt specifika utvecklingsprojekt.

I intervjuer med både tjänstepersoner och förtroendevalda framkommer att regionstyrelsen har ett stort intresse för frågor som rör verksamhetsutveckling genom digitalisering. Regionstyrelsen beskrivs aktivt tillsett att beslut tagits om digitaliseringsstrategin.

Bedömning

Revisionsfråga 5: Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?

Bedömning: Uppfylld

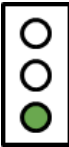
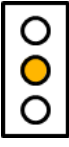
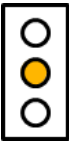
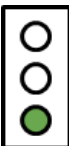
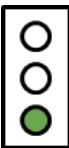
Vi grundar bedömningen på att regionstyrelsen vid majoriteten av sammanträdena det senaste året har följt den digitala utvecklingen inom hälso- och sjukvården genom informationer från förvaltningen. Uppföljning av handlingsplan för digitalisering har presenterats för regionstyrelsen och styrelsen är engagerad i frågan genom diskussioner. En aktiv åtgärd från regionstyrelsen har varit att besluta om digitaliseringsstrategin. Granskningen kan inte påvisa att några brister identifierats som föranlett andra åtgärder. Vi ser att framtida uppföljning av det strategiska digitaliseringsarbetet kan stärkas genom mer konkreta målvärden för förväntade nyttoeffekter.

Revisionell bedömning

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att regionstyrelsen i **allt väsentligt** har säkerställt ett ändamålsenligt strategiskt arbete med införande av e-hälsa i sjukvården samt om arbetet sker med tillräcklig intern kontroll.

Den samlade bedömningen grundar sig på bedömningen av respektive revisionsfråga.

Bedömningar mot revisionsfrågor

Revisionsfråga	Bedömning
1. Har regionstyrelsen initierat ett arbete med att ta fram förslag till nytt styrdokument för digitalisering (där införande av e-hälsa är inkluderat) för perioden 2021-2024?	Uppfylld
2. Har utvärdering gjorts av resultatet av det tidigare styrdokumentet Digitaliseringsstrategi och dess handlingsplaner?	Delvis uppfylld
3. Har regionstyrelsen brutit ned och konkretiserat vilka mål som ska uppnås avseende e-hälsa och när detta ska ske?	Delvis uppfylld
4. Finns det en tydlig fördelning av roller och ansvar samt tydliggjort hur samverkan ska ske avseende det strategiska arbetet med införande av e-hälsa inom hälso- och sjukvården?	Uppfylld
5. Säkerställer regionstyrelsen en tillräcklig uppföljning av det strategiska arbetet med införande av e-hälsa för att kunna vidta aktiva åtgärder vid identifierade brister?	Uppfylld

Rekommendationer

Efter genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Tydliggör utgångsläge och målvärden för nyttoeffekterna (frigjord tid och ekonomisk nytta) som anges i digitaliseringsstrategin.
- Säkerställ att handlingsplan för digitalisering genomförs samt revideras årligen och beakta då förändrade förutsättningar, omvärldsfaktorer och nya möjligheter.

Bilagor

Bilaga 1: Insamlade dokument och intervjupersoner

Inom granskningen har följande funktioner i regionen intervjuats:

- Regiondirektör
- Ekonomidirektör
- Hälso- och sjukvårdsdirektör
- Förvaltningsdirektör förvaltningen för digitaliseringsstöd
- Utvecklingschef hälso- och sjukvårdsförvaltningen
- Medicinsk digitaliseringschef i hälso- och sjukvårdens stab
- Verksamhetschef, Förvaltningen för digitaliseringsstöd
- Regionstyrelsens ordförande, 1:e vice ordförande samt 2:e vice ordförande
- Ansvarigt regionråd för personal- och utbildningsfrågor samt digitalisering
- Ordförande samt vice ordförande i regionstyrelsens utskott för folkhälsa och sjukvård

Följande dokument har samlats in och granskats:

- Digitaliseringsstrategi 2021-2024
- Digitaliseringsstrategi 2018-2020
- Handlingsplan för Region Västmanlands digitaliseringsstrategi 2018-2020
- Regionplan och budget 2020-2022
- Regionplan och budget 2021-2023
- Förvaltningsplan Hälso- och sjukvårdsförvaltningen 2021-2023
- Förvaltningsplan 2021-2023 Förvaltningen för digitaliseringsstöd
- Årsredovisning 2020 Region västmanland
- Regionstyrelsens reglemente 2018-2022 (dok.nr 11613-4)
- Protokoll regionstyrelsen april 2020-maj 2021
- Protokoll regionstyrelsens utskott för folkhälsa och sjukvård april 2020-maj 2021
- Presentation: Uppföljning Digital handlingsplan 2018-2020
- Presentation: FOU Region Västmanland

2021-09-10

Tobias Björn

Uppdragsledare

Marie Lindblad

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Västmanlands revisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 28 februari 2021. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.